

כישורי חיים - סדנת הטמעה לתלמידים חט"ב ותיכון לאור דמות החמ"ד - הרב מאיר זצ"ל

סדנא מקוונת **בזום** לחשיפת דמות החמ"ד, ולהכרות והטמעה של מיומנויות הבוגר במהלך השנה

כתיבה: נעמה קנטמן, מטמיעת כישורי חיים מחוז ירושלים

★ שכבת גיל – חט"ב – חט"ע

★ משך זמן מומלץ: 45 דקות

★ רציונל

מיומנויות הבוגר הינן מקבץ של כישורים שאנו נדרשים להטמיע בתלמידינו בשגרת ההוראה. ישנה חשיבות שהתלמידים יכירו ויחשפו למיומנויות הללו, התוך-אישיות והבין-אישיות (רגשיות וחברתיות), בין שאר המיומנויות הנדרשות בכישורי חיים.

דמות החמ"ד, הרב מאיר, מזמנת לנו התבוננות על דמות תורנית שמעידים עליה כי היה בה מן השילוב של מיומנויות רבות תוך עשייה ציבורית תורנית וערכית.

★ מטרות:

1. התלמידים יכירו זוויות שונות מדמות החמ"ד הרב מאיר זצ"ל.
2. התלמידים יכירו מיומנויות וכישורי חיים המצופים מגילם.
3. התלמידים יבחרו את הכישורים שלדעתם משמעותיים ביותר כדמות הבוגר.
4. התלמידים יזדהו רגשית עם תכונות שהיו רוצים לאמץ לעצמם.

★ מושגים מרכזיים:

- חשיפה למיומנויות הבוגר כתהליכי צמיחה אישיים.

★ משאבי למידה:

- המוהיקני האחרון- מסמך הספד לרב יעקב מאיר זצ"ל (נספח 1).
- כרטיסיות מיומנויות הבוגר ערוכות יפה על דף (נספח 2).

★ מבנה המפגש

★ שלב א – פתיחה במליאה

★ שלב ב- התנסות וחוויה

★ שלב ג- המללה והמשגה

★ שלב ד'- מטלה א- סינכרונית בזוגות או שלשות

★ שלב ה- יישום

★ מהלך המפגש

★ שלב א – פתיחה במליאה

← המורה יפתח¹ בהסבר על מהלך המפגש, נתינת קווים לדמותו של הרב מאיר דמות החמ"ד, מומלץ להיעזר במצגת על קורות חייו כהקדמה לתקופה. (אתר החמ"ד/בשער א בחוברת זו)

← נאמר לתלמידים שלאורך המפגש נפגוש את פועלו של הרב מאיר וניקח השראה ממעשיו השונים במסגרת תפקידו, עבור עצמינו, ועבור טיפוח מיומנויות שלנו בכישורים של מעורבות, שותפות, ומיומנויות שונות כמו תקשורת בין אישית. במהלך המפגש נערוך חשיבה כיצד נוכל לקדם את עצמינו במהלך השנה גם כן במיומנויות אלו.

★ שלב ב- התנסות וחוויה

← המורה יקריא ויקרין את הטקסט של **המוהיקני האחרון (נספח 1)**. (בשביל החוויה - אפשר להקליט אדם מבוגר שמקריא ולהשמיע בקולו, כאילו אותנטי).

← מיד לאחר הקריאה, התלמידים יתבקשו לכתוב לעצמם על דף בבית - 3 מיומנויות / פעולות שהרב עשה שבלטו להם מתוך הטקסט? ומה יכולה להיות הסיבה לכך שאילו הדברים תפסו את ליבם?

← התלמידים ישתפו במספר תשובות.

← משחק תחרותי.

- התלמידים יתחלקו לחדרים בזום- 4-5 תלמידים בחדר. בכל חדר ימונה מראש ראש קבוצה. כל התלמידים יקבלו למייל או לוואצאפ את הקטע המוהיקני האחרון **(נספח 1)** ואת הכרטיסיות של מיומנויות הבוגר בכישורי חיים, מותאמות לשפתם **(נספח 2)**. התלמידים יפתחו את קובץ המיומנויות, יבחרו 10 מיומנויות מתוך הכרטיסיות, ויתאימו אותם למיומנויות שנכתבו על הרב מאיר זצ"ל, בהספד עליו.

¹ השיעור נכתב בלשון זכר מטעמי נוחות ומיועד למורים ומורות כאחד.

- מחצית מהמשתתפים פותחים במחשב את הטקסט, ומחציתם את הכרטיסיות, ובשיח ביניהם מתאמים בין הדברים. ראש הקבוצה רושם את התשובות.
- מומלץ שהתהליך יתבצע בתחרות של זמן בין הקבוצות.
- הגדרה למיומנות- יכולת נרכשת או כישרון לבצע פעולות מסוימות המיועדות להניב תוצאה רצויה, באופן יעיל. (ויקיפדיה)

* שלב ג- המללה והמשגה

← המורה ישמע מכל קבוצה מספר דוגמאות של חיבור בין פעולה/מיומנות של הרב יעקב מאיר לבין מיומנות מהכרטיסיות.

← איסוף:

- ? אילו רגשות עוררה בך הדמות של הרב? אלו מחשבות או שאלות עולות לך?
- ? מתוך מה שלמדת מדברי ההספד, עם אלו פעולות שהרב מאיר עשה בחייו את/ה יכולים להזדהות?
- ? מה מתוך אפיוני הדמות נחשב בעינייך ראוי לחיקוי לימינו, ומשמעותי כדי להצליח בחברה?
- ? איזה מאפיין / תכונה / יכולת שהייתה בולטת אצל הרב מאיר זצ"ל, היית רוצה לחזק ולאמץ לעצמך? מה יש ביכולת הזו? וכיצד תיישם זאת?

* שלב ד'- מטלה א- סינכרונית בזוגות או שלשות לקראת שיעור הבא

← המורה תשלח את הקטע הבא בתוכנה הבית ספרית:

מנהל בית הספר ישב עם הצוות המוביל שלו לחשוב לאילו 5 תלמידים מגיעות תעודות הצטיינות במעמד סיום שנת הלימודים, על עשייה חיובית למען הכלל. לאחר דיון מעמיק, משראו שההתלבטות בבחירה מאוד מורכבת, הוחלט לבקש מתלמידי השכבה שלנו לרשום את הכישורים, המיומנויות החשובות ביותר שיהיו לתלמיד בוגר שמסיים את לימודיו בביה"ס. נתבקשתם ע"י ההנהלה להתבונן בכישורים (שמצורפים בכרטיסיות) ולבחור את 5 הכישורים המרכזיים והחשובים ביותר כדי להיות דמות בוגר משמעותי לבית הספר, שמהווה דוגמא אישית, ערכית ומוסרית עליכם לקבל החלטה קבוצתית.

← המורה תבקש מהתלמידים לכתוב את 5 הכישורים הנבחרים שלהם כקבוצה, לכתוב זאת בגדול ולהקרין את ההדף בשיעור הבא.

← הקבוצות יציגו במליאה וינמקו מדוע בחרו באלו על פני כישורים אחרים.

* שלב ה- יישום

שאלות אישיות ליישום-

מטלה אישית אסינכרונית להרגשה במודל, בוואצאפ או בכל דרך מדיה, כמשימה לקראת המפגש הבא.

? לו היית זוכה במיליון ₪ על התמדה באחת המיומנויות שבחרתם כקבוצה, איזה מיומנות היית מאמץ לעצמך בשבוע הקרוב ומדוע?

? איזה דבר חדש גילית בעצמך בעקבות הלמידה בשיעור על מיומנויות הרב יעקב מאיר ועל המיומנות שבחרת עבורך?

יצחק רפאל מולכו

המוהיקאני האחרון והחלוץ הראשון

(תרס"ו — תרצ"ט)

עם הסתלקותו של הראשון לציון, הרב יעקב מאיר, ז"ל, נסתיימה תקופה מזהירה של שלשלת רבנות מפוארת — לא בלבד של ירושלים וארץ-ישראל, אלא אף של כל העולם הספרדי והמזרחי. המנוח היה המוהיקאני האחרון בין גדולי הרבנים הספרדים, שכינה בהדרת קודש וכבוד במשך דורות רבים, והרמזו על גם משרה נעלה זו בקרב היהדות המזרחית ובקרב הגויים.

הוא היה בן תקופתנו, תקופת התחייה הלאומית והיישובית, והראשון בין הרבנים הספרדים שבירושלים המפגדת, שנתן את ידו לבנין הארץ והקמת הריסותיה. המש"תתף בפועל ביסוד המושבות העבריות והתפתחותן. רתם את עצמו לעבודת הפצת השפה העברית והשתלשלותה בחיים. נתק"רב זהתמסר לרעיון הציוני המדיני והמעשי. ש"י היה בין יוזמי אירגון היישוב העברי בארץ תחת דגל האחדות הלאומית.

הרב מאיר, ז"ל, היה מזיגה נפלאה של הרבנים וראשי היהדות הספרדית שקד"מוהו היו בו ניצוצות של דון יצחק אבר"בנאל ודון יוסף נשיא הרמב"ן ושלמה מולכו. עסקן ציבורי, משכיל, איש-הרוח והמעשה, מדינאי גבון ומעורב בין הב"ריות. משחר נערותו הקדיש את עצמו להרמת המצב התרבותי הכלכלי והמוסרי של בני עדתו, ששימש אותה באמונה ובאהבה רבה במשך תקופה כה ארוכה.

בשלוניקי, עיר ואם בישראל, או בירושלים, המרכז הרוחני של האומה, עמד תמיד בפרץ, לחם מלחמת עמו ודתו וניצח

על מלאכת הקודש של בנין העם והארץ. אביר הרועים הנה וקשור בכל נימי נפשו לערכים הנצחיים של האומה.

באצילותו המסורתית, אדיבותו המופתית ונועם מדברותיו ידע לקרב את הלבבות, לשכנע ולפשר בין המתנגדים ולהשיג בין שלום ואחוות בכל מקום.

בהתייצבו לפני מלכים גרוזנים עמד תמיד בקומה זקופה וחוט של חן על שפתיו. ידע לדרוש את זכויות עם ישראל הנרדף והשב לתחייה וכולם התיחסו אליו בכבוד גדול.

אמנם תקיף היה האיש ועומד על אמינותו בדעותיו. לפעמים נוטה לעריצות ועקשנות, אולם בכל אורח חייו הארוכים והברוכים היה סמל היושר ואהבת האמת. נקי-כפים ותום לבב.

פיקחותו האדיבה סברתו הישרה למי דנותו ובקיאותו בהוויות העולם עמדו לו לפלס דרך עצמית, שביל-זהב, בין החוקים היבשים ותורת-חיים.

הרב מאיר אהב את העם והחיים ולא נסתגר בארבע אמות של הלכה בלבד. בני-גוד לדעות, ששררו בראשית תקופתו, היה נאמן להשכלה: למד ורצה שכולם ילמדו שפות זרות וירכשו להם ידיעות כלליות. היה בעל נימוסים ודרך-ארץ שאיפשרו לו לעמוד ולשרת בכבוד גדול את הציבור העברי בגולה ובארץ.

בן נאמן היה המנוח לדתו, שפתו עמו וארצו. יהי זכרו ברוך בין גדולי התורה ובני בנין העם והארץ. תנצב"ת.

✓ לקיים קשר חיובי ומכבד עם חברים
ואנשים גם כשהם שונים מאתנו.

✓ לדעת לקבל החלטות קבוצתיות ולעבוד יחד
בשיתוף פעולה.

✓ לגלות אחריות ואכפתיות כלפי סוגיות
ואתגרים כלל עולמיים.

✓ ליזום, ליצור ולקחת חלק במגוון פעילויות.

✓ להקשיב ולנהל שיח מכבד גם במצבי
קונפליקט, ולהימנע מהתנהגות פוגענית.

✓ למצוא פתרונות מיטביים ויעילים תוך כדי
שיתוף פעולה.

✓ להתבטא ברגישות בכנות, בפתיחות
ובאמפתיה כלפי כולם.

✓ לזהות מתי אחרים זקוקים לעזרה וכיצד ניתן לסייע להם.

✓ להבין את נקודת המבט של האחר ואת התנהגותו.

✓ לדעת לעזור, לבקש עזרה ולהיעזר באחרים.

✓ לסגל חשיבה חיובית גם במצבי קושי.

✓ לגלות גמישות ולהסתגל לשינויים.

✓ לדעת לקבל החלטות אישיות בצורה נבונה ולממש את ההחלטות.

✓ להציב מטרות, לתכנן את הדרך להשגתן ולפעול לאורן.

✓ להכיר ביכולת שלי להתמודד עם מצבים שונים בחיים ועם משימות מורכבות.

✓ להכיר ביכולת שלי להשפיע על הסביבה שלי.

✓ לזהות ולקדם חוזקות והעדפות שלי לעומת נקודות חולשה.

✓ להבין כיצד הכישורים שלי באים לידי ביטוי במצבים שונים בחיי.

✓ לקשר בין מה שאני מרגיש לבין מה שאני חושב ועושה.